NITO

Statsminister Erna Solberg

Postboks 8001 Dep, 0030 Oslo

Kopi:

Partiene på Stortinget. 14.03.2020

Vår ref. Anne Cathrine Berger Deres ref.

Koronaviruset: Behov for ytterligere tiltak

NITO, Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer med over 92 000 medlemmer. NITO er representert i alle sektorer og på 1 900 arbeidssteder. NITO har 4 000 engasjerte tillitsvalgte er tilknyttet bedriftsgruppene, 19 lokalavdelinger, med lokale styrer og 13 000 studentmedlemmer.

Mange av våre medlemmer og tillitsvalgte melder om permitteringer og en svært usikker situasjon på sine arbeidsplasser. NITO mener at regjeringen er godt i gang med sine forslag lansert 13.03.2020, og det er viktig at ytterligere tiltak kommer fortløpende. Samtidig er NITO bekymret for at et fokus på skatteleutsettelse ikke vil være tilstrekkelig for de næringer som sliter mest når inntektene bortfaller.

Forslag til tiltak:

NITOs medlemmer ble hardt rammet av oljekrisen, og organisasjonen fikk god innsikt og erfaring i hvilke tiltak som hjelper medlemmer og bedrifter i slike kriser. Mange av jobbene i oljenæringen ble permanent borte, noe som betød at det å skape nye jobbmuligheter var særdeles viktig. Flesteparten av ledige fra oljebransjen begynte å jobbe i bygge- og anleggsnæringen, industrien eller faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting.

Det er med utgangspunkt i disse erfaringene NITO mener følgende tiltak bør gjennomføres av regjeringen umiddelbart:

1. Permitteringer må ikke være for økonomisk belastende for arbeidstakerne

Med regjeringens forslag går arbeidstakerne dramatisk ned i lønn med kun 2 dager lønnsplikt for arbeidsgiver istedenfor 15 dager. Resultatet blir en ekstra byrde med usikkerhet for hjem og privat økonomi i en allerede bekymringsfull situasjon. Arbeidstakerne kan ikke ta en så stor del av regningen.

2. Mer midler og støtte til opplæring

En viktig erfaring fra oljekrisen var behov for opplæringstiltak for permitterte. Her kan Bedriftsintern opplæring, e-læringsprogrammer via NAV, lokalt samarbeid mellom universitet/ høgskole, bedrifter og fagorganisasjoner være viktige tiltak. Regjeringen kan bidra med å gi økonomisk tilskudd til egne opplæringsprogram.

Det vil kunne gjøre norsk industri mer robust til å kunne komme seg raskest mulig på beina etter denne krisen. Muligheter for kompetanseheving i permittering blir nå svært viktig. NITO mener at bevilgningene til BIO-midler må:

- gjøres tilgjengelig for flere typer bedrifter enn de som faller inn under dagens ordning:

  «*Virksomheter som må foreta en vesentlig endring av bedriftens produksjon eller etablere seg på nye markeder, kan søke om bedriftsintern opplæring. Det er en forutsetning at tilskuddet vil bidra til å opprettholde og styrke kompetansen til virksomhetens ansatte.*

- samt at ordningen bør gjøres tilgjengelig for permitterte. I dag står det følgende om hvem som faller inn under ordningen:

  «*Det kan gis tilskudd til bedriftsintern opplæring for ansatte som er delvis permitterte i den tiden de er i jobb. Det gis ikke tilskudd til ansatte som er helt permitterte.» https://www.nav.no/no/person/arbeid/oppfolging-og-tiltak-for-a-komme-i-jobb/tiltak-for-a-komme-i-jobb/bedriftsintern-opplaering*

NITOs tillitsvalgte har også pekt på utfordringen med at det har tar lang tid fra søknad til bevilgning og at ordningen ikke er like attraktiv for store virksomheter, som for mindre. NITO mener at slike utfordringer må løses umiddelbart.

Kombinere dagpenger med studiepoenggivende utdanning

I forbindelse med oljekrisen samarbeidet NITO mye med NAV i knyttet til faglig påfyll og muligheter for etter- og videreutdanning for arbeidsledige for å kunne gjøre den enkelte mer attraktiv i arbeidslivet. Det dreide seg om kurs relatert til vann- og avløp for å kunne arbeide i kommunesektoren og det var sertifiseringer for å kunne gå inn i eksempelvis IKT-virksomheter. Stortinget vedtok i 2017 å utrede muligheten for arbeidsledige til å kunne kombinere dagpenger med studiepoenggivende utdanning. NITO mener at dette kan være et viktig tiltak spesielt i disse tider, og ber om at Regjeringen følger opp Stortingets vedtak.

3. Studenter og rettigheter

NITO har en av landets største studentorganisasjoner med 13 .000 studentmedlemmer og er representert på 23 studiesteder over hele landet. NITO er opptatt av at norske myndigheter og høyere utdanningsinstitusjoner har en konkret plan på hvordan de skal håndtere koronavirusutbruddet i Norge fremover. NITO støtter NSO i viktigheten av å klare beredskapsplaner for å sikre at studenter kan fullføre semesteret med alt det faglige det innebærer, eksempelvis undervisning, praksis og eksamen

Studentene i NITO mener at med nettundervisning som pågår nå, også må gjenspeile seg i hvordan eksamener blir utformet. Dersom studentene blir testet som om undervisning var normalisert med åpne diskusjoner i klassefelleskapet, vil studenter i år ikke få en eksamen som gjenspeiler seg studiesituasjonen man er i. Det må også sikres løsninger med netteksamener dersom en vanlig eksamensavvikling ikke kan gjennomføres.

4. Rett til dagpenger

NITO er også bekymret for at mange ikke har opparbeidet rett til fulle dagpenger etter studier eller ledighet. NITO ønsker at regjeringen tar tak i denne problemstillingen, slik at ikke for mange enkeltpersoner og familier får store økonomiske utfordringer framover.

5. Utvidelse av retten til omsorgspenger

Det er behov for en utvidelse av retten til omsorgspenger for arbeidstakere som ikke kan arbeide på grunn av stengte barnehager/skoler, og det haster med en avklaring. Kvoten på 10/15 dager kan snart være oppbrukt for mange. Det er behov for at antall dager arbeidsgiver kan kreve refusjon for utvides, og at man finner en ordning for fleksibelt uttak av kvoten. Næringsministeren har tidligere uttalt at dette skal vurderes.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen (Sign) Steinar Sørlie (Sign)

President Generalsekretær